

KONVENTA PËR ELIMINIMIN E TË GJITHA FORMAVE TË DISKRIMINIMIT NDAJ GRAVE
CONVENTION ON THE ELIMINATION OF ALL FORMS OF DISCRIMINATION AGAINST WOMEN
KONVENCIJA O ELIMINACIJI SVIH OBLIKA DISKRIMINACIJE ŽENA

KONVENTA PËR ELIMINIMIN E TË GJITHA FORMAVE TË DISKRIMINIMIT NDAJ GRAVE

Miratuar dhe hapur për nënshkrim, për ratifikim dhe për aderim nga Asambleja e Përgjithshme me Rezolutën e saj 34/180 të datës 18 dhjetor 1979

Hyrë në fuqi: më 3 shtator 1981,
në përputhje me nenin 27 (1)

Shtetet palë të kësaj Konvente,

Duke vërejtur se Karta e Kombeve të Bashkuara rithekson besimin në të drejtat themelore të njeriut, në dinjitetin dhe vlerën e personit dhe në të drejtat e barabarta të burrit dhe të gruas,

Duke vërejtur se Deklarata Universale për të Drejtat e Njeriut thekson parimin e papranueshmërisë së diskriminimit dhe shpall se të gjithë njerëzit lindin të lirë e të barabartë në dinjitet e në të drejta dhe se secili mund të gëzojë të gjitha të drejtat dhe liritë që përmenden aty, pa asnjë dallim, duke përfshirë dallimin e bazuar në seks,

Duke vërejtur se shtetet palë të pakteve ndërkombëtare për të drejtat e njeriut kanë për detyrë të sigurojnë të drejta të barabarta të burrit dhe të gruas në ushtrimin e të gjitha të drejtave ekonomike, shoqërore, kulturore, civile dhe politike,

Duke pasur parasysh konventat ndërkombëtare të lidhura nën patronazhin e Organizatës së Kombeve të Bashkuara dhe të institucioneve të specializuara që kanë për qëllim të nxitin barazinë e të drejtave të burrit dhe të gruas,

Duke vërë në dukje gjithashtu rezolutat, deklaratat dhe rekomandimet e miratuara nga Organizata e Kombeve të Bashkuara dhe institucionet e specializuara që kanë për qëllim të nxitin barazinë e të drejtave të burrit dhe të gruas,

Të shqetësuar, megjithatë, se me gjithë këto instrumente të ndryshme, vazhdon të ekzistojë një diskriminim i madh ndaj grave,

Duke rikujtuar se diskriminimi ndaj grave shkel parimet e barazisë së të drejtave dhe të respektimit të dinjitetit njerëzor, pengon pjesëmarrjen e grave, në të njëjtat kushte me burrat, në jetën politike, shoqërore, ekonomike dhe kulturore të vendeve të tyre, pengon ngritjen e mirëqenies së shoqërisë e të familjes, dhe vështirëson më tepër zhvillimin e potencialeve të grave në shërbimin e atdheut të tyre dhe njerëzimit,

Të shqetësuar nga fakti se në situata varfërie, gratë përfitojnë të drejtë minimale të ushqimit, të shërbimeve mjekësore, të arsimit, të përgatitjes profesionale, dhe të rasteve për punë dhe për nevoja të tjera,

Të bindur se vendosja e rendit të ri ekonomik ndërkombëtar të bazuar në paanësi dhe në drejtësi do të kontribuojë në mënyrë kuptimplote nxitjen e barazisë midis burrit dhe gruas,

Duke theksuar se zhdukja e aparteidit, e të gjitha formave të racizmit, diskriminimit racial, kolonializmit, neokolonializmit, agresionit, pushtimit e sundimit të huaj dhe e ndërhyrjes në punët e brendshme të shteteve, është e domosdoshme në mënyrë që burri dhe gruaja të gëzojnë plotësisht të drejtat e tyre,

Duke vërtetuar se forcimi i paqes dhe i sigurisë ndërkombëtare, ulja e tensionit ndërkombëtar, bashkëpunimi i ndërsjellë i të gjitha shteteve, pavarësisht nga sistemet e tyre shoqërore dhe ekonomike, çarmatimi i përgjithshëm dhe i plotë, në mënyrë të veçantë çarmatimi bërthamor nën një kontroll ndërkombëtar të rreptë dhe efektiv, afirmimi i parimeve të drejtësisë, barazisë dhe përfitimit të ndërsjellë në marrëdhëniet midis vendeve dhe realizimi i të drejtës së popujve nën sundimin huaj e kolonial dhe nën pushtimin e huaj, për vetëvendosje dhe pavarësi, si dhe respektimi i sovranitetit kombëtar dhe tërësisë

territoriale, do të nxitin progresin shoqëror e zhvillimin, dhe do të kontribuojnë rrjedhimisht në realizimin e barazisë së plotë midis burrit dhe gruas,

Të bindur se zhvillimi i plotë dhe i gjithanshëm i një vendi, mirëqenia e botës dhe çështja e paqes kërkojnë pjesëmarrjen maksimale të grave, në të njëjtat kushte me burrat, në të gjitha fushat,

Duke pasur parasysh kontributin e madh të grave për mirëqenien e familjes dhe zhvillimin e shoqërisë, gjë që deri më sot nuk ka qenë njohur plotësisht; rëndësinë shoqërore të nënës dhe të rolit të të dy prindërve në familje dhe në edukimin e fëmijëve dhe duke qenë të vetëdijshëm se roli i gruas në riprodhimin e jetës nuk duhet të jetë bazë për diskriminim, por se edukimi i fëmijëve duhet konsideruar si përgjegjësi midis burrave, grave dhe shoqërisë në tërësi,

Të vetëdijshëm se nevojitet të bëhet një ndryshim i rolit tradicional të burrit dhe të gruas në familje dhe në shoqëri për t'u arritur barazi e plotë midis burrit dhe gruas,

Të vendosur që t'i zbatojnë parimet e përmendura në Deklaratën për Eliminimin e Diskriminimit ndaj Grave dhe, për këtë qëllim, të marrin masa të nevojshme për eliminimin e këtij diskriminimi në të gjitha format dhe shfaqjet e tij,

U morën vesh për sa vijon:

CONVENTION ON THE ELIMINATION OF ALL FORMS OF DISCRIMINATION AGAINST WOMEN

The States Parties to the present Convention,

Noting that the Charter of the United Nations reaffirms faith in fundamental human rights, in the dignity and worth of the human person and in the equal rights of men and women,

Noting that the Universal Declaration of Human Rights affirms the principle of the inadmissibility of discrimination and proclaims that all human beings are born free and equal in dignity and rights and that everyone is entitled to all the rights and freedoms set forth therein, without distinction of any kind, including distinction based on sex,

Noting that the States Parties to the International Covenants on Human Rights have the obligation to ensure the equal rights of men and women to enjoy all economic, social, cultural, civil and political rights,

Considering the international conventions concluded under the auspices of the United Nations and the specialized agencies promoting equality of rights of men and women,

Noting also the resolutions, declarations and recommendations adopted by the United Nations and the specialized agencies promoting equality of rights of men and women,

Concerned, however, that despite these various instruments extensive discrimination against women continues to exist,

Recalling that discrimination against women violates the principles of equality of rights and respect for human dignity, is an obstacle to the participation of women, on equal terms with men, in the political, social, economic and cultural life of their countries, hampers the

growth of the prosperity of society and the family and makes more difficult the full development of the potentialities of women in the service of their countries and of humanity,

Concerned that in situations of poverty women have the least access to food, health, education, training and opportunities for employment and other needs,

Convinced that the establishment of the new international economic order based on equity and justice will contribute significantly towards the promotion of equality between men and women,

Emphasizing that the eradication of apartheid, all forms of racism, racial discrimination, colonialism, neo-colonialism, aggression, foreign occupation and domination and interference in the internal affairs of States is essential to the full enjoyment of the rights of men and women,

Affirming that the strengthening of international peace and security, the relaxation of international tension, mutual co-operation among all States irrespective of their social and economic systems, general and complete disarmament, in particular nuclear disarmament under strict and effective international control, the affirmation of the principles of justice, equality and mutual benefit in relations among countries and the realization of the right of peoples under alien and colonial domination and foreign occupation to self-determination and independence, as well as respect for national sovereignty and territorial integrity, will promote social progress and development and as a consequence will contribute to the attainment of full equality between men and women,

Convinced that the full and complete development of a country, the welfare of the world and the cause of peace require the maximum participation of women on equal terms with men in all fields,

Bearing in mind the great contribution of women to the welfare of the family and to the development of society, so far not fully recognized, the social significance of maternity and the role of both parents in the family and in the upbringing of children, and aware that the role of women in procreation should not be a basis for discrimination but that the upbringing of children requires a sharing of responsibility between men and women and society as a whole,

Aware that a change in the traditional role of men as well as the role of women in society and in the family is needed to achieve full equality between men and women,

Determined to implement the principles set forth in the Declaration on the Elimination of Discrimination against Women and, for that purpose, to adopt the measures required for the elimination of such discrimination in all its forms and manifestations,

Have agreed on the following:

KONVENCIJA O ELIMINACIJI SVIH OBLIKA DISKRIMINACIJE ŽENA (IZ 1979.)

Usvojena i spremna za potpisivanje, ratifikaciju i primenu od strane Generalne Skupštine rezolucijom 34/180 od 18 Decembra 1979.

Stupanje na snagu: 3 Septembar 1981. u skladu sa članom 27(1)

Prevod : OHCHR

Države potpisnice u ovoj Konvenciji,

Konstatujući da Povelja Ujedinjenih nacija reafirmiše veru u osnovna ljudska prava, u dostojanstvo i vrednost ljudskog bića, kao i u jednaka prava muškaraca i žena,

konstatujući da Univerzalna Deklaracija o ljudskim pravima potvrđuje princip nedopustivosti diskriminacije i da proglašava da su sva ljudska bića rođena slobodna i jednaka u pogledu dostojanstva i prava i da svakom pripadaju sva prava i slobode koje su sadržane u njoj, bez pravljanja razlike, uključujući i razlike po osnovu pola,

konstatujući da države potpisnice Među-narodnih Konvencija o ljudskim pravima imaju obavezu da obezbede jednako pravo muškaraca i žena u pogledu uživanja svih ekonomskih, socijalnih, kulturnih, građanskih i političkih prava, imajući u vidu Međunarodne Konvencije zaključene pod pokroviteljstvom Ujedinjenih Nacija i specijalizovanih agencija koje promovišu jednakost prava muškaraca i žena,

zabrinute, međutim, da uprkos ovim raznim instrumentima raširena diskriminacija žena i dalje postoji,

podsećajući da diskriminacija žena krši principe jednakosti prava i poštovanja ljudskog dostojanstva i da je kao takva pre-preka za učešće žena, pod jednakim uslovima kao i muškaraca, u političkom, socijalnom, ekonomskom i kulturnom životu njihovih zemalja i

da kao takva otežava porast pros-periteta društva i porodice i otežava pun razvoj potencijala žena u službi njihovih zemalja i čovečanstva,

zabrinute da u situaciji siromaštva žene imaju najmanji pristup hrani, zdravstvenim uslugama, obrazovanju, obuci i šansama za zaposlenje, kao i ostalim potrebama,

ubeđene da će uspostavljanje novog međunarodnog ekonomskog poretka na bazi jednakosti i pravde u značajnoj meri doprineti promovisanju jednakosti između muškaraca i žena,

naglašavajući da je iskorenjivanje apart-hejda, svih oblika rasizma, rasne diskriminacije, kolonijalizma, neokolonijalizma, agresije, strane okupacije i dominacije i mešanja u unutrašnje stvari država od suštinskog značaja za puno uživanje prava muškaraca i žena,

potvrđujući da će jačanje međunarodnog mira i bezbednosti, popuštanje međunarodne zategnutosti, obostrana saradnja između svih država, bez obzira na njihove društvene i privredne sisteme, opšte i kompletno razoružanje, a posebno nuklearno razoružanje pod striktnom i adekvatnom međunarodnom kontrolom, afirmacija principa pravde, jednakosti i obostranih koristi u odnosima između zemalja i ostvarivanje prava naroda pod stranom i kolonijalnom dominacijom i stranom okupacijom na samoopredeljenje i nezavisnost, kao i poštovanje nacionalnog suvereniteta i teritorijalnog integriteta unaprediti pomake u društvu, kao i razvoj, a da će kao posledica toga doprineti postizanju pune jednakosti između muškaraca i žena,

uverene da pun i kompletan razvoj zemlje, dobrobit sveta i mir zahtevaju maksimalno učešće žena pod istim uslovima koji se daju muškarcima na svim područjima delovanja,

imajući u vidu veliki doprinos žena dobrobiti porodice i razvoju društva, koji do sada nije u punoj meri priznat, socijalni značaj materinstva i ulogu oba roditelja u porodici,

kao i na podizanju dece i svesne da uloga žena u rađanju dece ne treba da bude osnova za diskriminaciju, već da vaspitanje i podizanje dece zahteva podelu odgovornosti između muškaraca i žena i društva u celini,

svesne da promena u tradicionalnoj ulozi muškaraca, kao i u ulozi žena u društvu i u porodici, jeste potrebna za postizanje potpune jednakosti između muškaraca i žena, *odlučne* da sprovedu principe iznete u Deklaraciji o eliminaciji diskriminacije žena i u tom smislu spremne da usvoje mere koje se traže za odstranjenje ove diskriminacije u svim njenim oblicima i pojavnim oblicima,

dogovorile su se o sledećem:

PJESA I

Neni 1

Për qëllimet e kësaj Konvente shprehja “diskriminimi ndaj grave” nënkupton çdo dallim, përjashtim ose kufizim që bëhet mbi bazën e seksit, e që ka për pasojë ose për qëllim të komprometojë ose të asgjësojë njohjen, gëzimin ose ushtrimin nga gratë, pavarësisht nga gjendja e tyre martesore, mbi bazën e barazisë së burrit dhe të gruas, të të drejtave dhe të lirive themelore të njeriut në fushën politike, ekonomike, shoqërore, kulturore, civile ose në çdo fushë tjetër.

PART I

Article 1

For the purposes of the present Convention, the term “discrimination against women” shall mean any distinction, exclusion or restriction made on the basis of sex which has the effect or purpose of impairing or nullifying the recognition, enjoyment or exercise by women, irrespective of their marital status, on a basis of equality of men and women, of human rights and fundamental freedoms in the political, economic, social, cultural, civil or any other field.

DEO I

Član 1

U smislu ove Konvencije, izraz „diskriminacija žena” označava svaku razliku, isključivanje ili ograničenje koje se čini na bazi pola, a koje ima efekat ili svrhu nanošenja štete ili poništenja priznanja, uživanja ili ostvarivanja od strane žena, bez obzira na njihov bračni status, a na osnovu jednakosti muškaraca i žena, ljudskih prava i fundamentalnih sloboda na političkom, privrednom, društvenom, kul-turnom, građanskom ili bilo kom drugom osnovu.

1

Neni
Article
Član

Neni 2

Shtetet palë dënojnë diskriminimin ndaj grave në të gjitha format, pranojnë të ndjekin me të gjitha mjetet e përshtatshme dhe pa vonesë, një politikë të eliminimit të diskriminimit kundrejt grave dhe për këtë arsye zotohen:

- (a) Të përfshijnë në kushtetutat e tyre kombëtare ose në ndonjë dispozitë tjetër ligjore të përshtatshme, parimin e barazisë së burrit dhe të gruas, po qe se ende nuk është bërë, dhe të sigurojnë nëpërmjet legjislacionit dhe masave të tjera të përshtatshme zbatimin praktik të këtij parimi;
- (b) Të miratojnë masa ligjore dhe masa të tjera të përshtatshme duke përfshirë edhe sanksione, po qe se është e nevojshme, duke ndaluar çdo formë të diskriminimit ndaj grave;
- (c) Të vendosin një mbrojtje gjyqësore të të drejtave të grave, mbi bazën e barabartë me burrat, dhe të sigurojnë, nëpërmjet gjykatave kombëtare kompetente dhe institucioneve të tjera publike, mbrojtjen efektive të grave kundër çdo veprimi diskriminues;
- (ç) Të mos ndërmarrin asnjë veprim ose praktikë diskriminuese ndaj grave dhe

Article 2

States Parties condemn discrimination against women in all its forms, agree to pursue by all appropriate means and without delay a policy of eliminating discrimination against women and, to this end, undertake:

- (a) To embody the principle of the equality of men and women in their national constitutions or other appropriate legislation if not yet incorporated therein and to ensure, through law and other appropriate means, the practical realization of this principle;
- (b) To adopt appropriate legislative and other measures, including sanctions where appropriate, prohibiting all discrimination against women;
- (c) To establish legal protection of the rights of women on an equal basis with men and to ensure through competent national tribunals and other public institutions the effective protection of women against any act of discrimination;
- (d) To refrain from engaging in any act or practice of discrimination against women and to ensure that public authorities and institutions shall act in conformity with this obligation;

Član 2

Države potpisnice osuđuju diskriminaciju žena u svim njenim oblicima, saglasne su da vode svim mogućim i odgovarajućim sredstvima i to bez odlaganja, politiku eliminacije diskriminacije žena i u tom smislu preduzimaju:

- (a) da otelotvore princip jednakosti muškaraca i žena u svojim nacionalnim ustavima ili drugim odgovarajućim zakonskim propisima ukoliko još nije u njih unet i da obezbedi preko zakona i drugih odgovarajućih mera praktično sprovođenje ovog principa,
- (b) usvajanje odgovarajućih zakonodavnih i drugih mera, uključujući i sankcije gde je to potrebno, zabranjujući diskriminaciju žena,
- (c) uspostavljanje pravne zaštite prava žena na jednakoj osnovi sa muškarcima da bi se obezbedila, preko nadležnih nacionalnih sudova i ostalih javnih institucija, efikasna zaštita žena u odnosu na bilo koju radnju diskriminacije,
- (d) da se uzdrže od angažovanja u bilo kojoj akciji ili praksi diskriminacije žena i da obezbede da javni organi i institucije deluju u skladu sa ovom obavezom,

të sigurojnë që autoritetet dhe institucionet publike të veprojnë në përputhje me këtë detyrim;

- (d) Të marrin të gjitha masat e përshtatshme për të eliminuar diskriminimin ndaj grave që ushtron ndonjë person, organizatë ose çfarëdo ndërmarrje;
- (dh) Të marrin të gjitha masat e përshtatshme, duke përfshirë legjislativonin, për të ndryshuar ose shfuqizuar ligjet ekzistuese, rregulloret, zakonet apo praktikatat të cilat përbëjnë diskriminimin ndaj gruas;
- (e) Të shfuqizojnë të gjitha dispozitat e brendshme penale të cilat përbëjnë diskriminimin ndaj gruas.

- (e) To take all appropriate measures to eliminate discrimination against women by any person, organization or enterprise;
  - (f) To take all appropriate measures, including legislation, to modify or abolish existing laws, regulations, customs and practices which constitute discrimination against women;
  - (g) To repeal all national penal provisions which constitute discrimination against women.
- (e) preduzimanje svih odgovarajućih mera za eliminaciju diskriminacije žena od strane bilo kog lica ili organizacije ili preduzeća,
  - (f) preduzimanje odgovarajućih mera, uključujući zakonodavne, za izmenu ili za uki-danje postojećih zakona, propisa, običaja i praksi koje predstavljaju diskriminaciju žena,
  - (g) ukidanje svih nacionalnih kaznenih odred-bi koje predstavljaju diskriminaciju žena.

Neni 3

Shtetet palë do të marrin të gjitha masat e përshtatshme në të gjitha fushat, sidomos në ato politike, shoqërore, ekonomike dhe kulturore, duke përfshirë edhe legjisllacionin, për të siguruar zhvillimin e plotë dhe përparimin e grave me qëllim që t'u garantojnë atyre ushtrimin dhe gëzimin e të drejtave e të lirive themelore të njeriut mbi bazën e barazisë me burrat.

Article 3

States Parties shall take in all fields, in particular in the political, social, economic and cultural fields, all appropriate measures, including legislation, to ensure the full development and advancement of women, for the purpose of guaranteeing them the exercise and enjoyment of human rights and fundamental freedoms on a basis of equality with men.

Član 3

Strane učesnice će preduzimati na svim poljima, posebno na političkom, društvenom, privrednom i kulturnom polju, sve odgovarajuće mere, uključujući i zakonodavne, da se obezbedi pun razvoj i napredak žena u cilju da im se garantuje ostvarivanje i uživanje ljudskih prava i osnovnih sloboda na osnovu jednakosti sa muškarcima.

Neni 4

1. Miratimi i masave të përkohshme të veçanta nga shtetet palë që synojnë përshpejtimin de facto të barazisë midis burrit dhe gruas, nuk konsiderohet diskriminim, siç është përkufizuar në këtë Konventë, por në asnjë mënyrë nuk duhet të ketë për pasojë ruajtjen e normave të pabarabarta apo të veçanta. Këto masa duhet të ndërpriten kur të jenë arritur objektivat e barazisë së mundësive dhe të trajtimit.
2. Miratimi i masave të veçanta nga shtetet palë, duke përfshirë ato masa të cilat i përmban kjo Konventë, që kanë për qëllim mbrojtjen e maternitetit nuk konsiderohet akt diskriminues.

Article 4

1. Adoption by States Parties of temporary special measures aimed at accelerating de facto equality between men and women shall not be considered discrimination as defined in the present Convention, but shall in no way entail as a consequence the maintenance of unequal or separate standards; these measures shall be discontinued when the objectives of equality of opportunity and treatment have been achieved.
2. Adoption by States Parties of special measures, including those measures contained in the present Convention, aimed at protecting maternity shall not be considered discriminatory.

4

Neni
Article
Član

Član 4

1. Usvajanje od strane država potpisnica privremenih posebnih mera čiji je cilj ubrzanje de facto jednakosti između muškaraca i žena neće se smatrati diskriminacijom kako je definisana u ovoj Konvenciji, ali neće ni u kom slučaju sobom povući kao posledicu održavanje nejednakih ili posebnih standarda; ove mere će biti ukinute kada ciljevi jednakosti ili šansi i tretmana budu postignuti.
2. Usvajanje posebnih mera od strane država potpisnica, uključujući i one mere koje su sadržane u ovoj Konvenciji, a koje su usmerene na zaštitu materinstva, neće se smatrati diskriminatorskim.

Neni 5

Shtetet palë marrin të gjitha masat e përshtatshme:

- (a) Për të ndryshuar karakteristikat dhe modelet sociale e kulturore të sjelljes së burrit dhe të gruas, në mënyrë që të arrijnë të zhdukin paragjykimet dhe praktikatat zakonore, dhe të gjitha praktikatat e tjera që mbështeten në idenë e inferioritetit ose të superioritetit të njërit apo të tjetrit seks, ose në rolet stereotipe të burrit dhe të gruas;
- (b) Për të siguruar që edukimi i familjes të përfshijë të kuptuarit e duhur të maternitetit si një funksion social dhe të njohjes së përgjegjësisë së përbashkët të burrit dhe të gruas në edukimin dhe zhvillimin e fëmijëve të tyre duke bërë të qartë se interesi i fëmijëve është kusht kryesor në të gjitha rastet.

Article 5

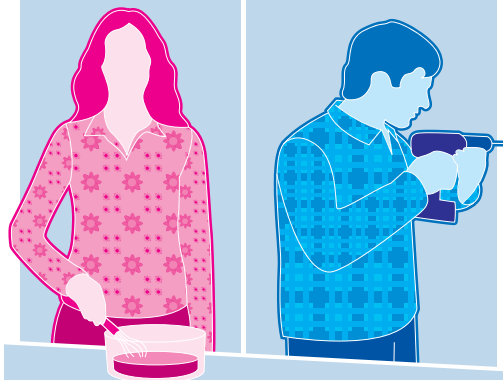
States Parties shall take all appropriate measures:

- (a) To modify the social and cultural patterns of conduct of men and women, with a view to achieving the elimination of prejudices and customary and all other practices which are based on the idea of the inferiority or the superiority of either of the sexes or on stereotyped roles for men and women;
- (b) To ensure that family education includes a proper understanding of maternity as a social function and the recognition of the common responsibility of men and women in the upbringing and development of their children, it being understood that the interest of the children is the primordial consideration in all cases.

Član 5

Države potpisnice će preduzeti odgovarajuće mere:

- (a) za izmenu socijalnih i kulturnih obrazaca ponašanja muškaraca i žena radi postizanja odstranjivanja predrasuda, kao i običajnih i svih drugih praksi koje su zasnovane na ideji inferiornosti ili superiornosti bilo polova bilo stereotipnih uloga muškaraca i žena;
- (b) da bi se obezbedilo da obrazovanje porodice obuhvata i adekvatno razumevanje materinstva kao društvene funkcije i priznanje zajedničke odgovornosti muškaraca i žena u podizanju i vaspitanju svoje dece, podrazumeva se da je interes dece od prevashodnog značaja u svim slučajevima.

6 Neni Article Član

Neni 6

Shtetet palë marrin të gjitha masat e për-shtatshme, duke përfshirë legjislacionin, për luftimin e të gjitha formave të trafikut të grave dhe të shfrytëzimit të prostitucionit të grave.

Article 6

States Parties shall take all appropriate measures, including legislation, to suppress all forms of traffic in women and exploitation of prostitution of women.

Član 6

Države potpisnice će preduzeti sve odgovarajuće mere, uključujući i zakonodavne, za ukidanje svih oblika trgovine ženama i eksploatacije prostitucije žena.

Neni 7

Shtetet palë marrin të gjitha masat e përshtatshme për të eliminuar diskriminimin ndaj grave në jetën politike dhe publike të vendit dhe në mënyrë të veçantë u sigurojnë grave, në të njëjtat kushte me burrat, të drejtën:

- (a) Për të votuar në të gjitha zgjedhjet dhe referendumet publike si dhe për të qenë të zgjedhshme në të gjitha organet e zgjedhura publikisht;
- (b) Për të marrë pjesë në përpunimin e politikës së shtetit dhe në zbatimin e saj; për të mbajtur poste publike dhe për të ushtruar të gjitha funksionet publike në të gjitha nivelet e qeverisjes;
- (c) Për të marrë pjesë në organizatat dhe shoqatat joqeveritare që merren me jetën publike dhe politike të vendit.

PART II

Article 7

States Parties shall take all appropriate measures to eliminate discrimination against women in the political and public life of the country and, in particular, shall ensure to women, on equal terms with men, the right:

- (a) To vote in all elections and public referenda and to be eligible for election to all publicly elected bodies;
- (b) To participate in the formulation of government policy and the implementation thereof and to hold public office and perform all public functions at all levels of government;
- (c) To participate in non-governmental organizations and associations concerned with the public and political life of the country.

DEO II

Član 7

Države potpisnice će preduzeti sve odgovarajuće mere za eliminaciju diskriminacije žena u političkom i javnom životu zemlje, a posebno će obezbediti ženama jednake uslove kao i muškarcima u pogledu prava:

- (a) da glasaju na svim izborima i javnim referendumima i da imaju pravo na izbor u sve organe za koje se vrši javni izbor;
- (b) da učestvuju u formulisanju vladine politike i u njenom sprovođenju i da imaju javne funkcije i da obavljaju sve funkcije na svim nivoima vlasti;
- (c) da učestvuju u nevladinim organizacijama i asocijacijama koje se bave javnim i političkim životom u zemlji.

Neni 8

Shtetet palë marrin të gjitha masat e përshtatshme për t'u siguruar grave mundësinë, në të njëjtat kushte me burrat, dhe pa asnjë diskriminim, që t'i përfaqësojnë qeveritë e tyre në arenën ndërkombëtare dhe të marrin pjesë në punimet e organizatave ndërkombëtare.

Article 8

States Parties shall take all appropriate measures to ensure to women, on equal terms with men and without any discrimination, the opportunity to represent their Governments at the international level and to participate in the work of international organizations.

8 Neni Article Član

Član 8

Države potpisnice će preduzimati sve adekvatne mere da obezbede ženama, pod jednakim uslovima kao i muškarcima i bez ikakve diskriminacije, mogućnosti da zastupaju svoje Vlade na međunarodnom planu i da učestvuju u radu međunarodnih organizacija.

Neni 9

1. Shtetet palë i japin gruas të drejta të barabarta me ato të burrit në fushën e marrjes, ndërrimit dhe mbajtjes së shtetësisë. Ato veçanërisht garantojnë që as martesë me një të huaj, e as ndërrimi i shtetësisë së burrit gjatë martesës nuk e ndërrojnë automatikisht shtetësinë e gruas, po ashtu nuk e bën atë pa shtetësi dhe nuk e detyron të marrë shtetësinë e burrit.
2. Shtetet palë i japin gruas të drejta të barabarta me ato të burrit për sa i përket shtetësisë së fëmijëve të tyre.

Article 9

1. States Parties shall grant women equal rights with men to acquire, change or retain their nationality. They shall ensure in particular that neither marriage to an alien nor change of nationality by the husband during marriage shall automatically change the nationality of the wife, render her stateless or force upon her the nationality of the husband.
2. States Parties shall grant women equal rights with men with respect to the nationality of their children.

Član 9

1. Države potpisnice će dati ženama jednaka prava, kao i muškarcima da stiču, menjaju ili zadržavaju svoje državljanstvo. One će obezbediti posebno da brak sa strancem ili promena državljanstva od strane supruge tokom braka neće auto-matski promeniti državljanstvo supruge, niti će dovesti do toga da ona ostane bez države, niti je primorati da uzme državljanstvo muža.
2. Države potpisnice će dati ženama jednaka prava kao i muškarcima u pogledu državljanstva njihove dece.

PJESA III

Neni 10

Shtetet palë marrin të gjitha masat e përshtatshme për të eliminuar diskriminimin ndaj gruas, me qëllim që t'i sigurohen asaj të drejta të barabarta me burrin në fushën e arsimit, në mënyrë të veçantë, për të siguruar mbi bazën e barazisë midis burrit dhe gruas:

- (a) Kushte të njëjta të bërjes së karrierës dhe të kualifikimit profesional, të frekuentimit të shkollave dhe të marrjes së diplomave në institucionet arsimore të të gjitha kategorive si në fshat ashtu edhe në qytet; kjo barazi sigurohet në arsimin parashkollor, të përgjithshëm, teknik profesional dhe në arsimin teknik të lartë, si dhe në çdo institucion tjetër të kualifikimit profesional;
- (b) Të drejtën për të frekuentuar programe të njëjta mësimore, për t'u nënshtruar provimeve të njëjta, për të pasur kuadër mësimor me kualifikim të standardit të njëjtë dhe lokale e pajisje shkollore të një cilësie të njëjtë;
- (c) Eliminimin e çdo koncepti stereotip për rolin e burrit dhe të gruas në të gjitha nivelet dhe në të gjitha format e arsimit, duke inkurajuar bashkëpunimin dhe tipe të tjera

PART III

Article 10

States Parties shall take all appropriate measures to eliminate discrimination against women in order to ensure to them equal rights with men in the field of education and in particular to ensure, on a basis of equality of men and women:

- (a) The same conditions for career and vocational guidance, for access to studies and for the achievement of diplomas in educational establishments of all categories in rural as well as in urban areas; this equality shall be ensured in pre-school, general, technical, professional and higher technical education, as well as in all types of vocational training;
- (b) Access to the same curricula, the same examinations, teaching staff with qualifications of the same standard and school premises and equipment of the same quality;
- (c) The elimination of any stereotyped concept of the roles of men and women at all levels and in all forms of education by encouraging coeducation and other types of education which will help to achieve this aim and, in particular, by

DEO III

Član 10

Države potpisnice će preduzimati adekvatne mere za eliminaciju diskriminacije žena da bi im se obezbedila jednaka prava sa muškarcima na polju obrazovanja, a posebno da se obezbede, na bazi jednakosti muškaraca i žena:

- (a) isti uslovi za karijeru i profesionalno usmeravanje, za pristup studijama i za postizanje diploma u obrazovnim institucijama svih kategorija u seoskim, kao i u gradskim sredinama; ova jednakost će biti obezbeđena u predškolskom, opštem, stručnom, profesionalnom i višem stručnom obrazovanju, kao i kod svih vrsta stručnog obrazovanja;
- (b) pristup istim nastavnim planovima, istim ispitima, istom nastavnom kadru sa kvalifikacijama istih standarda, kao i školskim objektima i opremi istog kvaliteta;
- (c) odstranjivanje svih stereotipnih pojmova u pogledu uloga žena i muškaraca na svim nivoima i u svim oblicima obrazovanja uz jačanje paralelnog obrazovanja i drugih vrsta obrazovanja koja će pomoći postizanju ovog cilja, a

të arsimit që ndihmojnë realizimin e këtij objektivi, e sidomos duke rishikuar tekstet dhe programet mësimore dhe duke përshtatur metodat e mësimdhënies;

- (ç) Mundësi të njëjta për shfrytëzimin e bursave dhe subvencioneve të tjera për studime;
- (d) Mundësi të njëjta për të frekuentuar programet e arsimit të pandërprerë, duke përfshirë programet e aftësisimit për shkrim e lexim për të rritur dhe të alfabetizimit funksional duke pasur sidomos për qëllim ato programe qëllimi i të cilave është që brenda një kohe sa më të shkurtër të zvogëlohet dallimi në nivelin ekzistues të arsimit midis burrit dhe gruas;
- (dh) Uljen e përqindjes së braktisjes së shkollave nga gratë dhe organizimin e programeve për të reja dhe për ato gra që janë larguar nga shkolla para kohe;
- (e) Mundësi të njëjta për të marrë pjesë në sporte dhe në edukimin fizik;
- (ë) Të drejtën për të marrë informacione specifike nga fusha e arsimit për të ndihmuar sigurimin e shëndetit dhe mirëqenien e familjeve, duke përfshirë informacionin dhe konsultimet lidhur me planifikimin e familjes.

the revision of textbooks and school programmes and the adaptation of teaching methods;

- (d) The same opportunities to benefit from scholarships and other study grants;
- (e) The same opportunities for access to programmes of continuing education, including adult and functional literacy programmes, particularly those aimed at reducing, at the earliest possible time, any gap in education existing between men and women;
- (f) The reduction of female student drop-out rates and the organization of programmes for girls and women who have left school prematurely;
- (g) The same Opportunities to participate actively in sports and physical education;
- (h) Access to specific educational information to help to ensure the health and well-being of families, including information and advice on family planning.

posebno na osnovu re-vizije udžbenika i školskih programa i adaptacije metoda nastave;

- (d) iste šanse u korišćenju pogodnosti škola-rina i drugih bespovratnih sredstava koja se daju za učenje;
- (e) iste šanse za pristup programima stalnog obrazovanja, uključujući i programe za odrasle i programe za funkcionalno opis-menjavanje, posebno one koji su usmerekni za smanjenje, i to što hitnije moguće, svake razlike u obrazovanju koja postoji između muškaraca i žena;
- (f) smanjenje stope studentkinja koje napuštaju školovanje i organizovanje programa za devojke i žene koje su pre-vremeno napustile školu;
- (g) iste šanse za aktivno učešće u sportovima i fizičkom obrazovanju;
- (h) pristup konkretnim obrazovnim informacijama i podacima da bi se obezbedila zdravstvena dobrobit za porodicu, uključujući i podatke i savete u vezi planiranja porodice.

Neni 11

1. Shtetet palë marrin të gjitha masat e përshtatshme për të eliminuar diskriminimin ndaj gruas në fushën e zënies punë, për të siguruar, mbi bazën e barazisë midis burrit dhe gruas, të drejtat e njëjta, e sidomos:
  - (a) Të drejtën për punë si një e drejtë e pamohueshme e të gjithë njerëzve;
  - (b) Të drejtën për mundësi të njëjta punësimi, duke përfshirë zbatimin e kritereve të njëjta të përzgjedhjes lidhur me zënie punë;
  - (c) Të drejtën për të zgjedhur lirisht profesionin dhe vendin e punës, të drejtën për ngritjen e postit të punës, për punë të qëndrueshme, për të gjitha përfitimet dhe kushtet e punës, të drejtën për përgatitje profesionale dhe rikualifikim, duke përfshirë mësimin e personave në ekonomi, ngritjen profesionale dhe kualifikimin e herëpashershëm;
  - (ç) Të drejtën për shpërblim të barabartë, duke përfshirë shpërblimet ndihmë dhe për trajtim të barabartë për punën me vlerë të barabartë, si dhe për barazinë e trajtimit në vlerësimin e cilësisë së punës;

Article 11

1. States Parties shall take all appropriate measures to eliminate discrimination against women in the field of employment in order to ensure, on a basis of equality of men and women, the same rights, in particular:

- (a) The right to work as an inalienable right of all human beings;
- (b) The right to the same employment opportunities, including the application of the same criteria for selection in matters of employment;
- (c) The right to free choice of profession and employment, the right to promotion, job security and all benefits and conditions of service and the right to receive vocational training and retraining, including apprenticeships, advanced vocational training and recurrent training;
- (d) The right to equal remuneration, including benefits, and to equal treatment in respect of work of equal value, as well as equality of treatment in the evaluation of the quality of work;
- (e) The right to social security, particularly in cases of retirement, unemployment, sickness, invalidity and old age and

Član 11

1. Države potpisnice će preduzeti sve odgovarajuće mere za eliminaciju diskriminacije žena na području zapošljavanja da bi se obezbedila, na osnovu jednakosti muškaraca i žena, ista prava, a posebno:

- (a) pravo na rad kao neotuđivo pravo svih ljudskih bića;
- (b) pravo na iste šanse na zapošljavanje, uključujući i primenu istih kriterijuma za izbor kada se radi o pitanjima zaposlenja;
- (c) pravo na slobodan izbor profesije i zaposlenja, pravo na unapređenje, sigurnost na poslu i sve koristi i uslove usluga i prava na dobijanje obrazovne obuke i obuke koja se ponavlja u redovnim rokovima;
- (d) pravo na jednaku nadoknadu, uključujući i beneficije, kao i na jednak tretman u pogledu rada jednake vrednosti, kao i na jednakost tretmana u proceni kvaliteta rada;
- (e) pravo na socijalno osiguranje, posebno u slučajevima penzionisanja, nezaposlenosti, bolesti, invaliditeta i godina starosti, kao i drugih nesposobnosti za rad, kao i pravo na plaćeno odsustvo;

- (d) Të drejtën për sigurime sociale, sidomos në rastet e pensionimit, të papunësisë, të sëmundjes, të invaliditetit dhe të pleqërisë ose të çdo humbje tjetër të aftësisë për punë, si dhe të drejtën për pushime të paguara;
  - (dh) Të drejtën për mbrojtjen e shëndetit dhe për sigurimin në punë, duke përfshirë ruajtjen e funksionit biologjik dhe riprodhues të gruas.
2. Për të parandaluar diskriminimin ndaj gruas për shkaqe martesore ose maternitetit, dhe për të siguruar të drejtën e saj efektive për punë, shtetet palë marrin masa të përshtatshme:
- (a) Për të ndaluar pushimin nga puna për shkaqe shtatzanie apo të lejes së barrës, si dhe diskriminimin në raste të pushimit nga puna të bazuar në gjendjen martesore, nën kërcënimin e marrjes së sanksioneve;
  - (b) Për të aplikuar leje të barrës me pagesë ose për të përfituar ndihma sociale të krahasueshme, pa e humbur vendin e mëparshëm të punës, të të drejtave të vjetërsisë dhe të avantazheve sociale;
  - (c) Për të inkurajuar sistemin e shërbimeve sociale mbështetëse të nevojshme që

- other incapacity to work, as well as the right to paid leave;
- (f) The right to protection of health and to safety in working conditions, including the safeguarding of the function of reproduction.
2. In order to prevent discrimination against women on the grounds of marriage or maternity and to ensure their effective right to work, States Parties shall take appropriate measures:
- (a) To prohibit, subject to the imposition of sanctions, dismissal on the grounds of pregnancy or of maternity leave and discrimination in dismissals on the basis of marital status;
  - (b) To introduce maternity leave with pay or with comparable social benefits without loss of former employment, seniority or social allowances;
  - (c) To encourage the provision of the necessary supporting social services to enable parents to combine family obligations with work responsibilities and participation in public life, in particular through promoting the establishment and development of a network of child-care facilities;
  - (f) pravo na zaštitu zdravlja i na bezbednost radnih uslova, uključujući očuvanje funkcije reprodukcije.
2. Da bi se sprečila diskriminacija između žena na bazi braka ili materinstva i da bi se obezbedilo njihovo efikasno pravo na rad, države potpisnice će preduzeti odgo-varajuće mere:
- (a) za sprečavanje, uz pretnju izricanja sankcija, otpuštanja sa posla na osnovu trudnoće ili porodijskog bolovanja i diskriminacije u vidu otpuštanja sa posla na osnovu bračnog statusa;
  - (b) uvođenje porodijskog odsustva koje će biti plaćeno ili na osnovu koga će se isplaćivati paralelna socijalna davanja bez gubitka ranijeg zaposlenja, stalnost u radu ili pripadajuća društvena davanja;
  - (c) pospešivanje obezbeđenja potrebnih pratećih socijalnih službi koje treba da omogućе roditeljima da kombinuju porodične obaveze sa odgovornostima na radu i učešćem u javnom životu, posebno kroz promovisanje uspostavljanja i razvoja mreže objekata za dečju zaštitu;
  - (d) obezbeđivanje posebne zaštite za žene tokom trudnoće i to na onim vrsta-

t'i mundësojnë prindërit të gërshetojnë detyrimet familjare me përgjegjësitë në vendin e punës, dhe të marrin pjesë në jetën publike, sidomos duke nxitur themelimin dhe zhvillimin e një rrjeti çerdhesh e kopshtesh;

- (ç) Për të siguruar një mbrojtje të veçantë për gratë shtatzëna në ato vende të punës në të cilat provohet se puna që kryejnë është e dëmshme.
3. Masat e mbrojtjes ligjore të grave në çështjet e përfshira në këtë nen do të rishikohen periodikisht varësisht nga njohuritë shkencore e teknike. Këto masa, sipas nevojës, do të rishikohen, shfuqizohen ose zgjerohen.

- (d) To provide special protection to women during pregnancy in types of work proved to be harmful to them.
3. Protective legislation relating to matters covered in this article shall be reviewed periodically in the light of scientific and technological knowledge and shall be revised, repealed or extended as necessary.
- ma poslova za koje je dokazano da za njih mogu biti štetni.
3. Zakonske odredbe zaštite koje se odnose na pitanja obuhvaćena u ovom članu, periodično će se analizirati u svetlu naučnih i tehnoloških saznanja i one će se revidirati, povlačiti, ili će im se, po potrebi, rok produžavati.

Neni 12

1. Shtetet palë marrin të gjitha masat e përshtatshme për të eliminuar diskriminimin ndaj gruas në fushën e kujdesit për shëndetin për t'u siguruar, mbi bazën e barazisë së burrit dhe të gruas, mundësitë për të përfituar shërbime mjekësore, duke përfshirë edhe ato të planifikimit të familjes.
2. Megjithë dispozitat e paragrafit 1 të këtij neni, shtetet palë u sigurojnë grave gjatë barrës, lindjes dhe pas lindjes, shërbime të përshtatshme, po qe nevoja, falas, si dhe ushqim të përshtatshëm gjatë barrës dhe mbajtjes së fëmijës në gji.

Article 12

1. States Parties shall take all appropriate measures to eliminate discrimination against women in the field of health care in order to ensure, on a basis of equality of men and women, access to health care services, including those related to family planning.
2. Notwithstanding the provisions of paragraph 1 of this article, States Parties shall ensure to women appropriate services in connection with pregnancy, confinement and the post-natal period, granting free services where necessary, as well as adequate nutrition during pregnancy and lactation.

12

Neni
Article
Član

Član 12

1. Države potpisnice će preduzeti sve potrebne mere za eliminaciju diskriminacije žena u oblasti zdravstvene zaštite da bi se obezbedio, na bazi jednakosti muškaraca i žena, pristup zdravstvenoj zaštiti, uključujući i onoj koja se odnosi na planiranje porodice.
2. Izuzetno od odredbi stava 1. ovog člana, države potpisnice će obezbediti ženama odgovarajuće usluge u vezi sa trudnoćom, održavanjem trudnoće i periodom nakon rađanja uz pružanje besplatnih usluga gde je to potrebno, kao i uz adekvatnu ishranu tokom trudnoće i dojenja.

Neni 13

Shtetet palë marrin të gjitha masat e për-shtatshme për të eliminuar diskriminimin ndaj gruas në fushat e tjera të jetës ekonomike dhe shoqërore, për t'i siguruar, mbi bazën e barazisë së burrit dhe të gruas, të drejtat e njëjta, e sidomos:

- (a) Të drejtën për pensione familjare;
- (b) Të drejtën për hua bankare, ndihma hipotekare dhe forma të tjera të kredisë financiare;
- (c) Të drejtën për të marrë pjesë në aktivitetet zbavitëse, sportive dhe në të gjitha aspektet e jetës kulturore.

Article 13

States Parties shall take all appropriate measures to eliminate discrimination against women in other areas of economic and social life in order to ensure, on a basis of equality of men and women, the same rights, in particular:

- (a) The right to family benefits;
- (b) The right to bank loans, mortgages and other forms of financial credit;
- (c) The right to participate in recreational activities, sports and all aspects of cultural life.

Član 13

Države potpisnice će preduzeti sve odgovarajuće mere za eliminaciju diskriminacije žena u drugim područjima privrednog i društvenog života radi obezbeđivanja, na bazi jednakosti muškaraca i žena, istih prava, a posebno:

- (a) prava na porodične beneficije;
- (b) prava na bankarske zajmove, hipoteke i druge oblike finansijskog kreditiranja;
- (c) prava na učešće u rekreativnim aktivnostima, sportovima i svim aspektima kulturnog života.

14

Neni
Article
Član

Neni 14

1. Shtetet palë marrin parasysh problemet e veçanta që u shtrihen grave fshatare dhe rolin e rëndësishëm që luajnë këto gra për mbijetesën ekonomike të familjeve të tyre, duke përfshirë punën e tyre në sektorët jomonetarë të ekonomisë. Ato marrin të gjitha masat e përshtatshme për të siguruar zbatimin e dispozitave të kësaj Konvente në dobi të grave të zonave bujqësore.
2. Shtetet palë marrin të gjitha masat e përshtatshme për të eliminuar diskriminimin ndaj gruas në zonat bujqësore me qëllim që të sigurojnë, mbi bazën e barazisë së burrit dhe të gruas, pjesëmarrjen e saj në zhvillimin e fshatit dhe njëherësh në avantazhet që sjell ajo. Në mënyrë të veçantë ato i sigurojnë gruas:
  - (a) Të drejtën për të marrë pjesë plotësisht në përpilimin dhe zbatimin e planeve të zhvillimit në të gjitha nivelet;
  - (b) Të drejtën për të përfituar shërbime të përshtatshme në fushën e shëndetit, duke përfshirë informacionet, këshillat dhe shërbimet në fushën e planifikimit të familjes;
  - (c) Të drejtën për të përfituar drejtpërsëdrejti nga programet e sigurimeve sociale;

Article 14

1. States Parties shall take into account the particular problems faced by rural women and the significant roles which rural women play in the economic survival of their families, including their work in the non-monetized sectors of the economy, and shall take all appropriate measures to ensure the application of the provisions of the present Convention to women in rural areas.
2. States Parties shall take all appropriate measures to eliminate discrimination against women in rural areas in order to ensure, on a basis of equality of men and women, that they participate in and benefit from rural development and, in particular, shall ensure to such women the right:
  - (a) To participate in the elaboration and implementation of development planning at all levels;
  - (b) To have access to adequate health care facilities, including information, counselling and services in family planning;
  - (c) To benefit directly from social security programmes;
  - (d) To obtain all types of training and education, formal and non-formal, including that relating to functional literacy,

Član 14

1. Države potpisnice će uzimati u obzir konkretne probleme sa kojima se suočavaju žene u seoskim područjima i značajne uloge koju žene na selu igraju u ekonomskom preživljavanju njihovih porodica, uključujući i njihov rad u nemonetizovanim sektorima privrede, i preduzeće sve potrebne mere da se obezbedi primena odredbi ove Konvencije na žene u seoskim područjima.
2. Države potpisnice će preduzeti sve odgovarajuće mere za eliminaciju diskriminacije žena u seoskim područjima da bi se obezbedilo, na bazi jednakosti muška-raca i žena, njihovo učešće u razvoju sela, kao i koristi od tog razvoja, a posebno će obezbediti ovim ženama pravo:
  - (a) da učestvuju u izradi i sprovođenju planiranja razvoja na svim nivoima;
  - (b) da imaju pristup adekvatnim zdravstvenim uslugama, uključujući i podatke, dobijanje saveta i usluga kod planiranja porodice;
  - (c) da direktno koriste beneficije iz programa socijalnog osiguranja;
  - (d) da pribavljaju sve vrste obuke i obrazovanja, formalnog i neformalnog, uključujući i ono obrazovanje koje se od-

- (ç) Të drejtën për të marrë të gjitha tipet e formimit dhe edukimit, formal dhe jo-formal, duke përfshirë atë që ka të bëjë me alfabetizimin funksional, si dhe, ndër të tjera, atë për të përfituar nga të gjitha shërbimet komunitare dhe vulgarizuese, sidomos për të shtuar aftësitë e saj teknike;
- (d) Të drejtën për të organizuar grupe të ndihmës së ndërsjellë dhe kooperativa në mënyrë që të realizohet barazia në veprimtaritë ekonomike, nëpërmjet zënies punë apo të ushtrimit të veprimtarisë së pavarur;
- (dh) Të drejtën për të marrë pjesë në të gjitha aktivitetet e bashkësisë;
- (e) Të drejtën për të përfituar kredi dhe ndihma bujqësore, lehtësi tregtimi, teknologji të përshtatshme dhe trajtim të barabartë në fushën e reformave tokësore e agrare, si dhe në projektet e sistemit bujqësor;
- (ë) Të drejtën për të pasur kushte jetese të përshtatshme, sidomos lidhur me strehimin, shërbimin sanitar, furnizimin me energji elektrike dhe ujë, transportin dhe komunikacionet.

as well as, inter alia, the benefit of all community and extension services, in order to increase their technical proficiency;

- (e) To organize self-help groups and co-operatives in order to obtain equal access to economic opportunities through employment or self employment;
- (f) To participate in all community activities;
- (g) To have access to agricultural credit and loans, marketing facilities, appropriate technology and equal treatment in land and agrarian reform as well as in land resettlement schemes;
- (h) To enjoy adequate living conditions, particularly in relation to housing, sanitation, electricity and water supply, transport and communications.

nosi na funkcionalnu pismenost, kao i, između ostalog, beneficije celokupne zajednice, kao i na pružanje usluga, a radi povećanja svoje tehničke spremnosti;

- (e) da organizuju grupe za pružanje samopomoći i zadruge, radi pridobijanja jednakog pristupa privrednim mogućnostima kroz zapošljavanje ili kroz samostalno zapošljavanje;
- (f) da učestvuju u svim aktivnostima zajednice;
- (g) da imaju pristup poljoprivrednim kreditima i zajmovima, marketing olakšicama, odgovarajućoj tehnologiji i jednakom tretmanu u zemljišnoj i agrarnoj reformi, kao i u šemama za ponovno naseljavanje zemljišta;
- (h) da uživaju adekvatne uslove života, posebno kada se radi o stambenim pitanjima, sanitarnim uslovima, snabdevanju strujom i vodom, saobraćaju i komunikacijama.

Neni 15

1. Shtetet palë i njohin gruas barazinë me burrin përpara ligjit.
2. Shtetet palë i njohin gruas, në fushën civile, zotësi juridike të njëjtë me atë të burrit dhe mundësi të njëjta për ta ushtruar këtë zotësi. Ato i njohin asaj në mënyrë të veçantë të drejta të barabarta për të lidhur kontrata dhe për të administruar pasuri e i trajtojnë njësoj në të gjitha fazat e procedurës gjyqësore.
3. Shtetet palë janë të mendimit se çdo kontratë ose çdo dokument tjetër privat, i çfarëdo lloji qoftë, që ka për efekt juridik të synojë kufizimin e zotësisë juridike të gruas, duhet të konsiderohet i paqenë.
4. Shtetet palë u njohin burrit edhe gruas të drejta të njëjta lidhur me legjislacionin që trajton të drejtën e personave për të lëvizur lirisht, si dhe për të zgjedhur vendbanimin dhe banesën e tyre.

PART IV

Article 15

1. States Parties shall accord to women equality with men before the law.
2. States Parties shall accord to women, in civil matters, a legal capacity identical to that of men and the same opportunities to exercise that capacity. In particular, they shall give women equal rights to conclude contracts and to administer property and shall treat them equally in all stages of procedure in courts and tribunals.
3. States Parties agree that all contracts and all other private instruments of any kind with a legal effect which is directed at restricting the legal capacity of women shall be deemed null and void.
4. States Parties shall accord to men and women the same rights with regard to the law relating to the movement of persons and the freedom to choose their residence and domicile.

DEO IV

Član 15

1. Države potpisnice će pružiti ženama jednako sa muškarcima pred zakonom.
2. Države potpisnice će obezbediti ženama, u građanskim pitanjima, pravno svojstvo identično onome koje imaju muškarci i iste šanse za ostvarenje tog svojstva. One će posebno obezbediti ženama pravo da zaključuju ugovore i da rukovode imovinom i tretiraće ih jednako u svim fazama sudskih postupaka.
3. Države potpisnice su saglasne da se svi ugovori i svi drugi privatni instrumenti bilo koje vrste sa zakonskim dejstvom, a koji su usmereni na ograničenje zakonskog svojstva žena smatraju ništavnim.
4. Države potpisnice će pružiti muškarcima i ženama jednaka prava u pogledu zakona koji se odnosi na kretanje lica i slobodu izbora njihovog mesta boravka i smeštaja.

Neni 16

1. Shtetet palë marrin të gjitha masat e përshtatshme për të eliminuar diskriminimin ndaj gruas në të gjitha çështjet që kanë të bëjnë me martesën dhe me marrëdhëniet familjare. Në mënyrë të veçantë ata i sigurojnë gruas mbi bazën e barazisë së burrit dhe të gruas:

- (a) Të drejtën e njëjtë për të lidhur martesë;
- (b) Të drejtën e njëjtë për të zgjedhur lirisht bashkëshortin dhe për të lidhur martesë vetëm me pëlqimin e vet të lirë dhe të plotë;
- (c) Të drejtën dhe përgjegjësinë e njëjtë gjatë martesës dhe me rastin e prishjes së saj;
- (ç) Të drejtat dhe përgjegjësitë e njëjta si prindër, pavarësisht nga gjendja martesore, për ato çështje që kanë të bëjnë me fëmijët. Në të gjitha rastet interesi i fëmijëve duhet të jetë në vend të parë;
- (d) Të drejtat e njëjta për të vendosur lirisht dhe me përgjegjësi për numrin dhe shkallëzimin e lindjeve e po ashtu për të marrë informacionin, arsimin dhe mjetet e nevojshme që bëjnë të mundur ushtrimin e këtyre të drejtave;

Article 16

1. States Parties shall take all appropriate measures to eliminate discrimination against women in all matters relating to marriage and family relations and in particular shall ensure, on a basis of equality of men and women:

- (a) The same right to enter into marriage;
- (b) The same right freely to choose a spouse and to enter into marriage only with their free and full consent;
- (c) The same rights and responsibilities during marriage and at its dissolution;
- (d) The same rights and responsibilities as parents, irrespective of their marital status, in matters relating to their children; in all cases the interests of the children shall be paramount;
- (e) The same rights to decide freely and responsibly on the number and spacing of their children and to have access to the information, education and means to enable them to exercise these rights;
- (f) The same rights and responsibilities with regard to guardianship, wardship, trusteeship and adoption of children, or similar institutions where these con-

16

Neni
Article
Član

Član 16

1. Države potpisnice će preduzimati sve odgovarajuće mere za eliminaciju dis-kriminacije žena po svim pitanjima koja se odnose na brak i porodične odnose, a po-sebno će obezbediti, na osnovu jedna-kosti muškaraca i žena:
  - (a) isto pravo na stupanje u brak;
  - (b) isto pravo na slobodni izbor bračnog druga i na sklapanje braka samo na osnovu njihove slobodne volje i pris-tanka;
  - (c) ista prava i odgovornosti tokom braka i prilikom njegovog raskida;
  - (d) ista prava i odgovornost kao roditelja, bez obzira na njihovo bračno stanje, a po pitanjima koja se odnose na njihovu decu; u svim slučajevima interesi dece će biti od prevashodnog znača-ja;
  - (e) ista prava za slobodno i odgovorno odlučivanje o broju i o redosledu rađanja dece, kao i prava na pristup informacijama, obrazovanju i sredstvima koja treba da im omoguće ostvarenje ovih prava;
  - (f) ista prava i odgovornosti u pogledu staranja, brige, i usvajanja dece ili sli-čnih institucija u kojima ovi koncepti postoje

- (dh) Të drejtat dhe përgjegjësitë e njëjta për çështjet që kanë të bëjnë me tutelën, kujdestarinë, ruajtjen dhe birësimin e fëmijëve ose lidhur me institucionet e ngjashme, ku këto koncepte ekzistojnë në legjislacionin kombëtar. Në të gjitha rastet, interesi i fëmijëve duhet të jetë në vend të parë;
- (e) Të drejtat e njëjta vetjake si burrit ashtu edhe gruas, duke përfshirë edhe të drejtën për të zgjedhur mbiemrin, profesionin dhe llojin e punës;
- (ë) Të drejtat e njëjta për secilin prej bashkëshortëve lidhur me pronësinë, blerjen, administrimin, gëzimin dhe disponimin e pasurisë, si falas ashtu edhe me pagesë.
2. Fejesat dhe martesat e fëmijëve të mitur nuk kanë efekt juridik, prandaj merren të gjitha masat e nevojshme, duke përfshirë legjislacionin, me qëllim që të caktohet një moshë minimale për martesë dhe të bëhet i detyrueshëm regjistrimi i martesës në një regjistër zyrtar.
- cepts exist in national legislation; in all cases the interests of the children shall be paramount;
- (g) The same personal rights as husband and wife, including the right to choose a family name, a profession and an occupation;
- (h) The same rights for both spouses in respect of the ownership, acquisition, management, administration, enjoyment and disposition of property, whether free of charge or for a valuable consideration.
2. The betrothal and the marriage of a child shall have no legal effect, and all necessary action, including legislation, shall be taken to specify a minimum age for marriage and to make the registration of marriages in an official registry compulsory.

16

Neni
Article
Član

- u nacionalnom zakonodavstvu; u svim slučajevima interesi dece su od prevashodnog značaja;
- (g) ista lična prava za muža i ženu, uključujući i pravo na izbor porodičnog prezimena, profesije i zanimanja;
  - (h) ista prava za oba bračna druga u pogledu svojine, sticanja, upravljanja, vođenja, i raspolaganja imovinom, bilo da je to besplatno ili uz neku vrednu nadoknadu.
2. Veridba i brak deteta neće imati nikakvo pravno dejstvo i sve pravne radnje, uključujući zakonodavne, donosiće se radi određivanja minimalnog starosnog doba za brak i uz obaveznu registraciju brakova u zvaničnim matičnim knjigama.

Neni 17

1. Me qëllim që të shqyrtohen arritjet në zbatimin e kësaj Konvente, krijohet një Komitet për Eliminimin e Diskriminimit ndaj Gruas (në tekstin e mëtejme: "Komiteti"). Ky Komitet, në kohën e hyrjes së Konventës në fuqi, përbëhet nga tetëmbëdhjetë ekspertë. Pas ratifikimit të Konventës ose aderimit të shtetit palë të 35-të, Komitetin në fjalë do ta përbëjnë njëzetete ekspertë me autoritet të lartë moral dhe të shquar për kompetencën e tyre në fushën e zbatimit të kësaj Konvente. Këta ekspertë zgjedhen nga shtetet palë midis shtetasve të tyre dhe marrin pjesë në mbledhje me cilësi individuale, mbi bazën e parimit të një ndarjeje të drejtë gjeografike, të përfaqësimit të formave të ndryshme të qytetërimit si dhe të sistemeve juridike kryesore.
2. Anëtarët e Komitetit zgjedhen me vota të fshehta nga një listë kandidatësh të caktuar nga shtetet palë. Çdo shtet palë mund të caktojë një kandidat të zgjedhur midis shtetasve të vet.
3. Zgjedhja e parë zhvillohet gjashtë muaj pas datës së hyrjes së kësaj Konvente në fuqi. Së paku tre muaj para datës së çdo zgjed-

Article 17

1. For the purpose of considering the progress made in the implementation of the present Convention, there shall be established a Committee on the Elimination of Discrimination against Women (hereinafter referred to as the Committee) consisting, at the time of entry into force of the Convention, of eighteen and, after ratification of or accession to the Convention by the thirty-fifth State Party, of twenty-three experts of high moral standing and competence in the field covered by the Convention. The experts shall be elected by States Parties from among their nationals and shall serve in their personal capacity, consideration being given to equitable geographical distribution and to the representation of the different forms of civilization as well as the principal legal systems.
2. The members of the Committee shall be elected by secret ballot from a list of persons nominated by States Parties. Each State Party may nominate one person from among its own nationals.
3. The initial election shall be held six months after the date of the entry into force of the present Convention. At least three months

Član 17

1. U cilju razmatranja pomaka koji se čine u realizaciji ove Konvencije, biće formiran Komitet za eliminaciju diskriminacije žena (u daljem tekstu: Komitet) koji će se sastojati, u trenutku stupanja na snagu Konvencije od osamnaest, a po ratifikaciji Konvencije ili nakon samog pristupanja Konvenciji od trideset pet država potpisnica, dvadeset tri eksperta visoko moralnih kvaliteta i kompetentnosti na području koje je pokriveno Konvencijom. Eksperte će birati države potpisnice između svojih državljana i oni će biti na toj dužnosti u ličnom svojstvu, s time da će se voditi računa o jednakoj geografskoj zastupljenosti i o zastupljenosti različitih oblika civilizacije, kao i glavnih pravnih sistema.
2. Članovi Komiteta će se birati tajnim glasanjem sa spiska lica koja budu nominovale države potpisnice. Svaka država potpisnica može da nominuje jedno lice iz redova svojih građana.
3. Prvi izbor će se obaviti šest meseci nakon stupanja na snagu ove Konvencije. Najmanje tri meseca pre datuma utvrđenog za svaki izbor, generalni sekretar Ujedinjenih nacija će uputiti dopis državama potpisnicama u kome će ih pozvati da podnesu svoje

hje, Sekretari i Përgjithshëm i Organizatës së Kombeve të Bashkuara u dërgon letër shteteve palë me të cilën i fton të paraqesin kandidaturat e tyre brenda dy muajve. Sekretari i Përgjithshëm përgatit një listë alfabetike të të gjithë kandidatëve, ku shënon se nga cili shtet janë caktuar dhe këtë listë ua dërgon shteteve palë.

4. Anëtarët e Komitetit zgjedhen në një mbledhje të shteteve palë që thirret nga Sekretari i Përgjithshëm në Selinë e Organizatës së Kombeve të Bashkuara. Në këtë mbledhje, ku kuorumi përbëhet nga dy të tretat e shteteve palë, anëtarë të Komitetit zgjedhen kandidatët që fitojnë numrin më të madh të votave dhe shumicën absolute të votave të përfaqësuesve të shteteve palë të pranishëm dhe votues.
5. Anëtarët e Komitetit zgjedhen për një afat prej katër vitesh. Megjithatë, mandati i nëntë prej anëtarëve të zgjedhur në zgjedhjet e para merr fund pas dy viteve. Kryetari i Komitetit hedh në short emrat e këtyre nëntë anëtarëve menjëherë pas zgjedhjes së parë.
6. Zgjedhja e pesë anëtarëve shtesë të Komitetit bëhet në përputhje me dispozitat e paragrafëve 2, 3 dhe 4 të këtij neni, pas rati-fikimit ose aderimit të tridhjetepeshtë. Mandati i dy prej anëtarëve shtesë, të zgjedhur

before the date of each election the Secretary-General of the United Nations shall address a letter to the States Parties inviting them to submit their nominations within two months. The Secretary-General shall prepare a list in alphabetical order of all persons thus nominated, indicating the States Parties which have nominated them, and shall submit it to the States Parties.

4. Elections of the members of the Committee shall be held at a meeting of States Parties convened by the Secretary-General at United Nations Headquarters. At that meeting, for which two thirds of the States Parties shall constitute a quorum, the persons elected to the Committee shall be those nominees who obtain the largest number of votes and an absolute majority of the votes of the representatives of States Parties present and voting.
5. The members of the Committee shall be elected for a term of four years. However, the terms of nine of the members elected at the first election shall expire at the end of two years; immediately after the first election the names of these nine members shall be chosen by lot by the Chairman of the Committee.
6. The election of the five additional members of the Committee shall be held in accordance with the provisions of paragraphs 2, 3 and 4

nominacije u roku od dva meseca. Generalni sekretar će pripremiti spisak po abecednom redu svih tako imenovanih lica sa naznakom država potpisnica koje su ih imenovale i taj će spisak dostaviti državama potpisnicama.

4. Izbori članova Komiteta održavaće se na sastanku država potpisnica koji saziva generalni sekretar Ujedinjenih nacija u sedištu ove organizacije. Na tom sastanku na kome će dve trećine država potpisnica činiti kvorum, lica izabrana u Komitet će biti ona predložena lica koja budu dobila najveći broj glasova i apsolutnu većinu glasova predstavnika država potpisnica prisutnih na sastanku i koji budu glasali.
5. Članovi Komiteta će se birati na rok od četiri godine. Međutim, mandati devetoro članova koji su izabrani prilikom prvog izbora isteći će na kraju perioda od dve godine; odmah nakon prvog izbora imena ovih devet članova će birati žrebom pred-sedavajućeg Komiteta.
6. Izbor pet dodatnih članova Komiteta održaće se u skladu sa odredbama iz stava 2, 3. i 4. ovog člana nakon trideset pete ratifikacije ili pristupa. Mandati dva od dodatnih članova izabranih ovom prilikom će isteći na kraju perioda od dve godine, s time da su imena ova dva člana odabrana žrebom od strane predsedavajućeg Komiteta.

në këtë rast, merr fund pas dy viteve. Emrat e këtyre dy anëtarëve i hedh në short Kryetari i Komitetit.

7. Për të plotësuar vendet e lira që mund të krijohen, shteti palë, eksperti i të cilit ka pushuar se ushtruar funksionet e veta si anëtar i Komitetit, emëron një ekspert tjetër nga shtetasit e vet, me rezervë që këtë ta miratojë Komiteti.
8. Me miratimin e Asamblesë së Përgjithshme, anëtarët e Komitetit marrin shpërblime nga burimet e Organizatës së Kombeve të Bashkuara në përputhje me kushtet e caktuara nga Asambleja sipas rëndësisë së përgjegjësive të Komitetit.
9. Sekretari i Përgjithshëm i Organizatës së Kombeve të Bashkuara vë në dispozicion të Komitetit personelin dhe mjetet materiale që i nevojiten për kryerjen me efektivitet të funksioneve që i besohen mbi bazën e kësaj Konvente.

of this article, following the thirty-fifth ratification or accession. The terms of two of the additional members elected on this occasion shall expire at the end of two years, the names of these two members having been chosen by lot by the Chairman of the Committee.

7. For the filling of casual vacancies, the State Party whose expert has ceased to function as a member of the Committee shall appoint another expert from among its nationals, subject to the approval of the Committee.
8. The members of the Committee shall, with the approval of the General Assembly, receive emoluments from United Nations resources on such terms and conditions as the Assembly may decide, having regard to the importance of the Committee's responsibilities.
9. The Secretary-General of the United Nations shall provide the necessary staff and facilities for the effective performance of the functions of the Committee under the present Convention.

7. Za popunu slučajno upražnjenih mesta, država potpisnica čiji je ekspert prestao da obavlja funkciju kao član Komiteta, imenovaće drugog eksperta iz redova svojih državljana, s time da taj izbor mora da odobri Komitet.
8. Članovi Komiteta će, uz odobrenje Generalne skupštine, primiti naknadu iz sredstava Ujedinjenih nacija, pod uslovima koje odredi Skupština uzimanjem u obzir značaja odgovornosti ovog Komiteta.
9. Generalni sekretar Ujedinjenih nacija će obezbediti potrebno osoblje i uslove za efikasno izvršavanje funkcija Komiteta po osnovu ove Konvencije.

17 Neni Article Član

18

Neni
Article
Član

Neni 18

1. Shtetet palë zotohen t'i paraqesin Sekretarit të Përgjithshëm të Organizatës së Kombeve të Bashkuara, për t'u shqyrtuar nga Komiteti, një raport lidhur me masat legjislative, gjyqësore, administrative dhe me masat e tjera që kanë miratuar për t'u dhënë efekt dispozitave të kësaj Konvente si dhe lidhur me përparimet e bëra në këtë drejtim:
  - (a) Brenda një viti pas hyrjes së Konventës në fuqi në shtetin përkatës,
  - (b) Pastaj, të paktën çdo katër vite, si dhe me kërkesën e Komitetit.
2. Raportet mund të tregojnë faktorët dhe vështirësitë që ndikojnë në shkallën e përmbushjes së detyrimeve të parashikuara në këtë Konventë.

Article 18

1. States Parties undertake to submit to the Secretary-General of the United Nations, for consideration by the Committee, a report on the legislative, judicial, administrative or other measures which they have adopted to give effect to the provisions of the present Convention and on the progress made in this respect:
  - (a) Within one year after the entry into force for the State concerned;
  - (b) Thereafter at least every four years and further whenever the Committee so requests.
2. Reports may indicate factors and difficulties affecting the degree of fulfilment of obligations under the present Convention.

Član 18

1. Države potpisnice se obavezuju da dostavljaju generalnom sekretaru Ujedinjenih nacija, a nakon razmatranja od strane Komiteta, izveštaj o zakonodavnim, sudskim, administrativnim ili drugim merama koje su usvojile da bi sprovele odredbe ove Konvencije, kao i o pomacima koji su u ovom pogledu učinjeni:
  - (a) u roku od jedne godine nakon stupanja na snagu kada se radi o konkretnoj državi potpisnici; i
  - (b) posle toga, najmanje svake četiri godine, a kasnije kad god Komitet to bude zatražio.
2. U izveštajima se mogu navesti faktori i teškoće koje utiču na stepen izvršenja obaveza po osnovu ove Konvencije.